

**ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
3-IOJO EUROPOS SĄJUNGOS PARAMOS SKYRIAUS VEDĖJA
JURGITA PUGAČIAUSKAITĖ-BUTRIMIENĖ
IR
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
3-IOJO EUROPOS SĄJUNGOS PARAMOS SKYRIAUS VYRIAUSIASIS SPECIALISTAS
MANTAS BLINSTRUBAS**

**KOMANDIRUOTĖS Į RUMUNIJĄ
ATASKAITA**

*2019-06-28 Nr. 3 PR-82
Vilnius*

Komandiruotės data ir vieta. 2019 m. birželio 12-14 d., Rumunija.

Komandiruotės tikslas. Dalyvauti 14-ajame Europos nacionalinių kaimo tinklų susitikime, susidedančiame iš projektų lankymo (12 d.) ir pagrindinės susitikimo dalies (13 d.).

Komandiruotės finansavimas. Komandiruotės išlaidos apmokėtos iš Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „Techninė pagalba“ pirmosios veiklos srities „Programos įgyvendinimas“ lėšų pagal 2014 m. spalio 31 d. paramos projekto Nr. LKPP-TP-Z-2014-001 „Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos valdymas, priežiūra ir kontrolė“ sąmatos išlaidų straipsnį „Darbuotojų komandiruočių išlaidos“.

Lietuvą atstovavo 3-iojo Europos Sąjungos paramos skyriaus vedėja Jurgita Pugačiauskaitė-Butrimienė; 3-iojo Europos Sąjungos paramos skyriaus vyriausiasis specialistas Mantas Blinstrubas.

Dalyviai. Renginyje dalyvavo beveik visų ES šalių nacionalinių kaimo tinklų, Europos Komisijos, Europos kaimo plėtros tinklo (EKPT), Rumunijos vadovaujančiosios institucijos bei vietos veiklos grupių atstovai.

Komandiruotės eiga ir rezultatai

14-asis Europos nacionalinių kaimo tinklų susitikimas: projektų lankymas (12 d.)

Projektų lankymas prasidėjo tiksliai numatytu laiku, tačiau dėl skrydžių vėlavimų ir transporto kamščių nepavyko prisijungti prie pagrindinės projektų lankymo grupės ir sudalyvauti lankyme. Mums, kaip nespėjusiems sudalyvauti, buvo suteikta išsami informacija apie lankytus projektus, bei

renginio tolesnėje eigoje sudaryta galimybė pabendrauti su pačiais projektų vykdytojais jų projektų tematika.

Lankyti du projektai: Budureasca vyno saugyklų susivienijimas, kuris pasinaudojo EŽŪFKP finansavimu ir stipriai modernizavo savo saugyklas, šiuo metu galinčias talpinti apie tris milijonus litrų vyno per metus. Antrasis lankytas projektas – socialiniai įtraukčiai skirtas vaikų dienos centras, kuriam įsteigti buvo sėkmingai pasinaudota priemonės LEADER finansavimu – šis centras vykdo tarsi mokyklos funkciją tampriai susijusią su žemės ūkiu, ten kasdien laiką leidžia bemaž 30 vaikų iš socialinėje atskirtyje gyvenančių įvairių šeimų.

14-asis Europos nacionalinių kaimo tinklų susitikimas: pagrindinė susitikimo dalis (13 d.)

Sveikinimo žodį tarė Rumunijos Respublikos žemės ūkio ir kaimo plėtros ministerijos Kaimo plėtros departamento direktorė Florentina Tudor. Ji akcentavo tiesioginio ir artimo kontakto su paramos gavėjais esmę ir svarbą, daugelis skirtingas sritis atstovaujančių paramos gavėjų dalyvavo ir šios dienos susitikime. Be to, F. Tudor pabrėžė ir Rumunijos vietos veiklos grupių tinklo reikšmingą indėlį prisidedant prie kaimo gyventojų pasitikėjimo savimi didinimo.

Vėliau, sveikinimo žodį nuo Europos Komijos tarė ir jos atstovė Helen Williams – ji paminėjo š. m. balandžio mėnesį Briuselyje vykusios Europos kaimo plėtros tinklaveikos dešimtmečiui skirtos parodos-konferencijos „networX“ sėkmingumą ir prie to labai prisidėjusių įvairių šalių nacionalinių kaimo tinklų svarų indėlį. Ji taipogi paminėjo tiesioginio ir artimo kontakto su paramos gavėjais naudingumą, bei pabrėžė kaip yra svarbu skirtingų nacionalinių kaimo tinklų formavimas į teritoriniu ar tematinu pagrindu sukurtus klasterius, nes tai leidžia pasiekti svaresnių rezultatų.

Projekto vykdytoja Michaela Mihalea išsamiai pristatė pagal priemonę LEADER įgyvendintą savo projektą, kurio esmė – GPS žemės matavimai, tiesiogiai susieti su naujojo pobūdžio žemės kadastro sistema.

Projekto vykdytojas Manuel Mihail pristatė kaip priemonė LEADER prisidėjo atnaujinant jo vadovaujamo vaikų dienos centro patalpas ir pristatė, jog edukacinių užsiėmimų metu vaikai nemažai laiko praleidžia pažindami žemės ūkį.

Vyko panelinė diskusija tema – kaip nacionaliniai kaimo tinklai komunikuoja su LEADER suinteresuotomis šalimis. Atskleista, jog kai kurie kaimo tinklai komunikuoja tik su pačių vietos veiklos grupių vadovais, o kiti – net ir su pačiais pareiškėjais. Kai kurie kaimo tinklai teikia ir metodinę pagalbą vietos veiklos grupėms dėl jų vietos plėtros strategijų įgyvendinimo.

Darbo grupėse renginio dalyviai diskutavo ir apie bendrų veiklų vykdymo klasteriuose galimybes. Atlanto pakrantės klasteris aptarė panašiausias jų vykdomas veiklas – labiausiai susijusias su kartu kaita, inovacijomis bei socialiu ūkininkavimu. Centrinės Europos klasteris labiausiai aptarinėjo galimybes paskatinti LEADER pobūdžio kooperavimąsi tarp šalių kaimo tinklų. Siūlyta sukurti bendrą internetinę platformą, kurioje būtų bendras kalendorius visiems nacionaliniams LEADER renginiams, aktuali tarptautinių projektų rengimo informacija, bendravimo platforma tiesioginiam bendravimui tarp vietos veiklos grupių. Siūlyta ir surengti 5-6 nacionalinių kaimo tinklų organizuojamą tarptautinę LEADER konferenciją. Viduržemio jūros klasteris mąstė apie galimybes organizuoti bendrą didelę pažintinę kelionę (aktualių kaimo plėtrai objektų lankymą), į kurią galima būtų įtraukti tiek kaimo tinklus, tiek ir vietos valdžios atstovus, ir projektų vykdytojus. Kelionė truktų kelias dienas, prisijungimas prie jos būtų laisvo pobūdžio. Baltijos jūros klasteris aptarinėjo konkrečią bendradarbiavimo idėją – kaimo tinklaveikos klausimų aptarimui sukviesti į vieną konferenciją visų ES šalių vadovaujančiųjų institucijų bei mokėjimo agentūrų atstovus, dirbančius išskirtinai su kaimo tinklaveika šiose įstaigose. Planuotina tokių renginių suorganizuoti 2019 metų lapkričio mėn. Suomijoje, nes ši šalis 2019 m. II pusmetį pirmininkaus Europos Sąjungos Tarybai.

Pristatant būsimas Europos kaimo tinklų veiklas, minėta, jog buvo vykdyta apklausa apie nacionalinių kaimo tinklų požiūrį į potencialius naujus gerųjų EŽŪFKP projektų apdovanojimus 2020 metais. Dauguma kaimo tinklų į tai žiūri teigiamai, tačiau norėtų, kad ne vien patys apdovanojimai vyktų 2020 metais, bet ir paruošiamosios procedūros (kandidatų teikimas, ir kt.) taip pat vyktų 2020-ą, o ne 2019 metų eigoje. Vertinimo pagalbos tarnyba atkreipė dėmesį, jog dabar daugiausia dėmesio skiria ruošimuisi ex-ante vertinimui dėl 2021–2027 metų strateginių planų.

Jurgita Pugačiauskaitė-Butrimienė

Mantas Blinstrubas